

PUBLIC. POS

O GAITERO DE LUGO

Calendario Gallego

Pro Ano do Señor de 1951

Relixioso, profético, astronómico, recreativo,
patriótico, popular e barato

Ano 94 da fundación

Propiedá rexistrada

Propietario: XERARDO CASTRO

VÉNDESE A 1'25 PESETAS

«Dille ó meu Gaitero
que este ano vellín
morre como santo
anque foi cativo.

E deixá en herdança
ao que media o sigro,
anque morre probe,
tanto como él tivo.»

VENTA DISTE CALENDARIO:

En Santiago, Vda. de M. Neira Torrado, Casas Reales, 26.

Na Cruña, Vda. de Gervasio Varela, Librería - Carballo.

En Vigo, Mariano García, Calle García Barbón, 17.

En Ourense, Manuel García e Fillos, Lamas Carvajal, 7

Pedidos a o Editor: XERARDO CASTRO, San Pedro, 29. — LUGO

Feiras e mercados da provincia de Lugo

Concello de Abadín.-Primeiro e terceiro sábado
Gontán

Alfoz.-13 Carballido; 25 de Abril e 25 de Xullo
Lagoa: o primeiro miércoles Mor

Antas de Ulla.-O 10, e mercados todos os lunes

Baleira.-Quincenalmente alternando ca de Cas-
troverde

Barreiros.-Primeiro domingo e 1.º de Marzo e
mercados os viernes en Souto; terceiro domingo
San Xulián

Becerreá.-O 3 e 19

Begonte. 1.º e 15 Pacio e si o 15 e domingo o 14

Carballedo.-17 e 29 Castro; 4 Buciños

Castro de Rey.-Cada quince días en domingo
alternando ca de Meira; 8 e último sábado Riberas
de Lea

Caurel.-O segundo e cuarto domingo Seoane;
1.º e 19 Folgosó; primeiro domingo Ferramulín

Cervantes.-Cuarto domingo Donís; 28 Quindós;
17 San Martiño da Riveira; 18 San Pedro; primeiro
domingo Seixas

Cervo.-O primeiro domingo e o 16

Corgo.-13 Aday; 23 Gomeán

Cospeito.-Terceiro domingo, chamada a do Monte
e o primeiro miércoles de cada mes con mercado
os miércoles; primeiro xoves Muimenta

Chantada.-O 5 e 21 e mercados os martes, xo-
ves e domingos; 2 Laxe

Castroverde. Cada 15 días; 12 Miranda

Fonsagrada.-20 de Xaneiro; 25 de Marzo; 25 de
Abril; Ascensión; Corpus; 24 de Xunio; 2 de Xullo;
15 de Agosto; 8, 9, 10 e 11 de Setembro e 8 Novem-
bro e mercados os sábados

Foz.-Mercados os martes; 10 e 24 Espiñeira

Friol.-O 14 e 21; 6 e 16 Roimil, 18 Cotá; 26 Gui-
marey

Germade.-4 e 19 Momán; 13 Roupar

Guntín.-5 Lousada; 11 Lousadela; 23 Grolos;
15 San Román

O GAITERO DE LUGO

Calendario Gallego

Pro Ano do Señor de 1951

según as ouservaciós feitas no Ouservatorio
da ciudá de San Froilán

Único que se publica en Galicia

Cómputo eclesiástico.—Aureo número 14.—Indición román, 4.—Epacta, XXII.—Letra dominical, G.—Letra do martiroloxio, C.—Ciclo solar, 28.—Domingos despóis de Pentecostés, 28.

Velacións.—Péchanse o 6 de febreiro; ábrense o 26 de marzal.—Péchanse o 1 de nadal; ábrense o 26.

Ecrises.—Ningún ecrise de Lúa. De Sol, haberá un, anular, o 7 de marzal, que non se verá na nosa terra nin en toda España. Veráse como parcial en Galicia, o ecrise anular de Sol do primeiro de setembro; na nosa terra escomenzará perto das once da mañan, pra rematar a unha e media da tarde.

Festas.—Circuncisión, 1 de xaneiro.—Reises, o 6. Setuaxésima, 21.—Domingo de Antroido, 4 de febreiro.—Miércoles de Cinza, 7.—Primeiro domingo de Coresma, 11.—Domingo de Ramos, 18 de marzal.—Pascua de Resurrección, 25.—As Pascuillas, 1 de abril.—Ascensión do Señor, 3 de mayo.—Pentecostés, 13.—Trindade, 20.—Corpus, 24.—Ofrenda do Reino de Galicia. Infraoctava do Corpus, 27.—Sagrado Corazón, 1 de San Xohán.—Festa de Cristo Rey, 28 de outouo.—Primeiro Domingo de Advento, 2 de Nadal.

Témporas.—Primeiras, 14, 16 e 17 de febreiro.—Segundas, 16, 18 e 19 de mayo.—Terceiras, 19, 21 e 22 de setembro.—Derradeiras, 19, 21 e 22 de nadal.

Rogacións.—Mayores, 25 de abril.—Menores, 30 de abril e 1 e 2 de mayo.

Use polvos «Pinós» pros bacoriños 1

TESTAMENTO DO ANO

Escóiteme ben,
siñor escribano,
escóiteme ben.

Fago testamento
co meu corto xuicio
estando no leito
do tempo vencido.
Morro confesando
todolos perxucios
que fixen aos homes
cos meus moitos vicios.
Pra moitos fun santo,
pra tantos... fun pillo.
Deixo deudas fortes,
anque vin ben rico;
morro, malpocado,
metido no asilo
da última folla
d'un libro cativo
que trescentas tiña
e sesenta e cinco.
En cada unha folla
o demo, que é ardido,
fixome escribir
algún estroncio.
Loitas cando paces
piden os amigos;
choiva cando sol
queren os elxidos;
quentura si sede
tiñan os cativos.
Deste mundo tolo
o delor é o sino
y-a min, probe ano,
tocóume cumprillo.
Que a Deus dean gracias
cantos de camiño

viviron felices,
comeron pan trigo,
laniberon bos doces,
tiveron abrigo,
gozaron saúde,
xogaron cos fillos,
medraron, runflaron,
cantaron e riron.
O Señor deixoulles
o regueiro limpo.
¡Sírvalles de gracia
e non de castigo!
Ditosos de aqueles
que con limpo espírito
gañaron conmigo
o perdón diviño.
Pero, ¡foron tantos
os que mal viviron,
e vivindo ben,
perderon o siso!
Mala heranza leva
o meu probe fillo,
o «cincoenta e un»
dos anos do siglo:
un mundo revolto,
un lume acendido,
o forte arroutado,
soberbio o cativo.
Cada un a querer
un mundo ó seu lizo;
cada un... un señor
de todo o sabido.
Cada un a buscar
dar gosto ó corpoño

y-o que veña logo
que cargue os perxuicios.
Mal quedan as leiras
do meu probe fillo:
castro guerras quentes
y-a Gran Guerra en frío,
pouca alma nas y-almas,
moito morto vivo.
moita viva morte,
moito ben mentido.
Ante tantos males
deixo un ben sabido:
cos perdós de Roma
queda un santo escrito

que en letriñas de ouro
sinala o camiño
que a Homildade rube
ós ceos outísimos.
Do Fillo que a leva
adeprende, fillo.
*«E dille ao «Gaiteiro»
que este ano velliño
veu e morre santo
anque foi cativo.*
*E deixa en herdanza
ao que media o sigro,
anque morre probe,
tanto como él tivo».*

Escóiteme ben,
siñor escribano,
escóiteme ben.

ALBORADA

Rompe o día feiticeiro
y-o ventiño brincadeiro
funga xa no piñeiral.
Os cantores
reiseñores
cantan ledos pol-o val.

As fontiñas e regueiros
murmurando mainos van,
non hai néboa nos outeiros
nín nas corgas, nín no chan.
Xa o orballo centilea
nas follíñas da herba mol:
¡Ou, rapaces d'esta aldea!
Vinde a ver nacel-o sol.

¡Ou, rapaces, vinde logo!,
que xa nace como fogo,
que xa brila e alumea

Merque Polvos «Pinós» pros porcos 3

con moi viva craridá ..
¡Ou, rapaces d'esta aldea!.
vinde-o ver que naceu xa.

Cantemos, cantemos todos
cántigas da nosa terra:
o sol da verde Galicia
moita fartura alumea.

Xa dá o sol na frondente ladeira
onde están os pomares en frol.
¡Ay! o sol da feliz primaveira
¡qué prácido sol!

O sol da nosa aldea
bendito sea:
que cobre os ceos d' azul color
y-henche corgas e vales e montes
e regueiros, e regos, e fontes
de ventura, de vida y-amor.

† MANUEL LAGO GONZALEZ.
Arcebispo de Sant-Yago.

NOTAS VELLAS

A VICTORIA DE FIISTERRA (1544)

O día 13 de Xulio apareceu nas nosas costas a armada francesa, composta de vinte e cinco naos ben armadas e equipadas. Veu recorrendo todolos nosos portos e saqueando o que encontraba a man. Fondeou entre Muros e Fiisterra, e, entre outras fechorías nesta última vila, por non deixar nada atrás, hastra arramplou con todal-as mantas que había no hospital, facendo o propio noutros portos. O peor foi cando puxo en terra toda a xente de armas, que pasaba de catro mil homes, mentres en toda Galicia apenas había soldados que poderan cha-

4 Merque Polvos «Pinós» pros cabalos

marse tales, pol-o poucos e mal armados que en xeeral estaban. Causou esto tal alarma, que nin no mesmo Santiago encontrábanse por seguros da invasión. Ao Conde de Castro todo se lle volvía mandar avisos e mais avisos a D. Alvaro de Bazán, que, no intre que estaba fora o Emperador, quedara por Capitán Xeeral do mar Océano, e, a sazón, hachábase en Laredo arrombando unha escuadra pra mandar a Frandes.

Colleu D. Alvaro con vintecatro naos que lle quedaran, e o 18 de xullo virou a proa en dirección aas costas de Galicia. Daba groria o ver con qué pompa as nosas naos sulcaban a estensa sabaa das augas.

Ao amanecer do día 25, dou vista a nosa armada aa villa de Fisterra. A enemiga hachábase diante de Muros, dispoñéndose a saquear o porto, si non lle aprontaban os doce mil ducados que pidía. Os muradianos xa ofrecían oito mil, pero en esto descúrense as duas escuadras: e, o descubrirse e dispoñerse ao combate foy todo un. Aquelo non foy combate, foy unha manda de rayos que cayeu sobre as naos francesas e as desbaratou ainda non en duas horas. Ao primeiro embiste da nao de don Alvaro contra a capitana nemiga, foyse ésta ao fondo con casi toda a sua tripulación. Revolveuse logo a nosa capitana contra outra nave francesa que viña a acudirlle a sua, e, en pouco tempo, rindeuna e tomouna. Co mesmo arranque e brío pelecharon as demais naos españolas: así foy que todal-as naos enemigas, menos a que se foy a fondo, e unha que escapou aa prisa (madia levaba que iba co pau maor menos) pra ir a dar noticia, si chegou a tempo, todas elas, repito, e o botín que levaban, caeron en poder dos nosos,

ANTONIO LOPEZ FERREIRO,

«A Tecedeira de Bonaval».

Merque Polvos «Pinós» pras aves

5

XANEIRO 31 DIAS

ADICADO AO NENO XESÚS

- 1 Lun. † A Circuncisión do Señor.- ss. Fulxencio, Xustina, Martiña e Eufrosia. I. B.

 Mingoante as cinco e once da mañán
O ano escomenza con lúa que devece e con tempo brusco, ventanías e algunha saravia, pero a lúa de xaneiro está a agardar axiña con melloría.

- 2 Mar. O Santísimo Nome de Xexús.-ss. Macario, Isidoro Narciso e o Beato Pedro abade (G)

- 3 Miér. ss Xenoveva e Daniel

- 4 Xov. ss. Aquilino, Tito e Benedicta

- 5 Vier. ss. Anastasio e Teodoro bispo (G), Telesforo Eduardo, Apolinario e Emiliana

- 6 Sáb. † Epifanía.-A. Adoración dos Stos. Reyes.- Melchor, Gaspar e Baltasar e San Meliano.-I. B.

- 7 Dom. ss. Xulián, patrón do Ferrol e Fiz

 Nova as oito e dez da noite
O mingoante deixounos mollados a terecer ca moita friaxe, pero agora virán uns días crariños e limpos que da xenio,

- 8 Lun. ss. Maximiro, Luciano e Gódulo

- 9 Mar. ss. Marcelino, Xulián, Vidal e Marclana

- 10 Miér. ss. Gonzalo de Amarante, Agatón e Xoán

- 11 Xov. ss. Teodosio Hixinto, Salvio e Anastasio

- 12 Vier. ss. Arcadio, Victoriano, Benito e Modesto

- 13 Sáb. ss. Leoncio, Gumersindo e Verónica

- 14 Dom. ss. Hilario e o beato Bernardo de Corleón

- 15 Lun. ss. Pabro, Mauro e Benito

 Crecente as doce e vintetres da noite
Perto ou lonxe non deixan de vir aquelas treboadas de que falan os vellos: «Trebón de xaneiro nin bó pan nin bó palleiro». Pro temos sempre unha raxeiriña de sol quente pol-o día e xiada nas mañáns.

- 16 Mar. ss. Fulxencio, Marcelo, Ticiano e Honorato

- 17 Miér ss. Antonio Abade, Rosalina e Leonila

6 Use Polvos «Pinós» pros pitos

- 18 Xov. ss. A cátedra de San Pedro en Roma e Santa Margarida
- 19 Vier. ss. Mario, Sara, Marta e Canuto
- 20 Sáb ss. Fabián, Sebastián e Felisa
Sol en Acuario perto das nove da noite
- 21 Dom. de Septuaxésima.-ss. Inés, Froitoso, Epi-fanio.-I. P.
- 22 Lun. ss. Vicente, Anastasio, Luftolde e Gaudencio
- 23 Mar. ss. Adefonso e Raimundo de Peñafort
Cheas as cinco menos coarto da mañán
 Noitiñas de lúa crara; aterecemos. Os labregos quixeran esta arxa de xaneiro que cada pinga é un centeeiro.
- 24 Miér. Ntra. Sra. da Paz e ss. Timoteo e Feliciano
- 25 Xov. ss. Ansurio, Bimarasio, Gonzalo, Osorio, Froalengo, Serdendo, Viliulfo, Payo, Alfonso e Pedro bispos (G), a Conversión de San Pablo e Santa Elvira
- 26 Vier. ss. Froila (G), Policarpo, Teógenes e Paula
- 27 Sáb. ss. Olalla, Anxela e Xohán Cisóstomo
- 28 Dom. de Sesaxésima.-ss. Pedro Nolasco, Xu-yán, Cirilo, Tirso e Inés.-I. P.
- 29 Lun. ss Francisco de Sales, Valero e Ruzafa
- 30 Mar. ss. Martiña, Hipólito e Fiz
Mingante pertiño das tres e coarto da tarde
 As choviscas que veñen agora no mingoante de xaneiro hannon deixar antes «cortar o madeiro», mais...
- 31 Miér ss. Xohan Bosco, Xulio e Marcela
- Nota.-I. P., Indulxencia Plenaria nas Estacións de Roma.-I. B., Indulxencia parcial.- (G), Santoral Galego.
- Según Degredo da Congregación do Concilio os siñores Bispos poden deixar os áunos e abstinencias deste xelto, pros que teñan a Santa Bula de Cruzada:
- AÚNO. Somentes o Miércoles de Cinza.
- AÚNO CON ABSTINENCIA. Viernes Santo e as Vixillias da Asunción de Nesa Señora (14 de Agosto) e de Nadal (día 22, sábado de Témporas).
- ABSTINENCIA DE CARNE, todolos vernes de Coresma.
- Use Polvos «Pinós» pras pitas

FEBREIRO 28 DIAS

ADICADO A CANDELARIA

- 1 Xov. ss. Inacio, Severo, Pablo e Bríxida
- 2 Víer. A Candelaria e Santa Feliciana
- 3 Sáb. ss. Bras, Fiz, e o Beato Nicolás
- 4 Dom. Quincuaxésima (*Antroido*).— ss. Andrés, Leonisa e Xilberto.— I. P.
- 5 Lun. de *Antroido*.—ss. Francisco Blanco, mártir (G), Agueda, Calamanda e Albino
- 6 Mar. de *Antroido*.—ss. Tito, Teófilo Saturnino e Dorotea.—Péchanse as velacións.—I. B.

 Nova as oito menos seis da mañán
Bó xaneiro, mal febreiro, dí o verbo antigo. Asegún o que se entenda por bó e por malo. Imos ter auga e agradécese.

- 7 Miér. de Cinza.—ss. Romualdo, Ricardo e Xuliana.—Aúno.—I. B.
- 8 Xov. ss. Xohán de Mata, Círiaco, Paulo e Dionisio.—I. B.
- 9 Vier. ss. Cirilo, Donato e Apolonia.—*Abstinencia*.—I. B.
- 10 Sáb ss. Escolástica, Sotera e Xacinto.—Aúno.—I. B.
- 11 Dom. I de Coresma.-Nosa Señora de Lourdes e ss. Saturnino, Lázaro e Desiderio.—I. B.
- 12 Lun. ss. Euxenio, Damián e Olalla, Os sete santos fundadores dos Servitas.— I. B.
- 13 Mar. ss. Estebo abade (G), Benigno, Marcelo, Luciana, Catalina e Gregorio papa —*Anima*.—I. B.

 Crecente as nove menos cinco da noite
Febreiro, unha horiña ao sol, outra ao braseiro; que boa falta fai. Anda todo revolto co ventiño este, pero o sol racha as nubes e forza.

- 14 Miér ss. Valentín e o beato Xohán Bautista.—*Témporta*. Aúno.—I. B.
- 15 Xov. ss. Faustino, Severo, Castro, Lucio e Decoroso.—I. B.
- 16 Vier. ss. Elias, Isaías, Xeremías, Xulián e Faustino -*Témporta*.-*Abstinencia*.—I. B.

8 Use Polvos «Pinós» pras galiñas

17 Sáb. ss. Xulián de Capadocia e Alexo.-*Témpora.*
Aúno.-I. B.

18 Dom. *II de Coresma.* ss. Teotonio (G), Simón,
Clodio, Eladio e Santa María Bernarda.-I. B.

19 Lun. ss. Gabino, Alvaro e Conrado.-I. B.

Sol en Piscis as once e dez da mañán

20 Mar ss. León, Eleuterio e Nemesio.-*Aúno.-I. B.*

21 Miér. ss. Máximo, Fiz e Ovidio.-I. B.

 Cheas nove e doce da noite
Tempo de mudanza, neve febreiríña, mala veciña,
nos outos; choviscas e andacios. Ollo co sol, que,
en todo o mes, foi ben treidor.

22 Xov. A Cátedra de San Pedro en Antoquía e
ss. Pascasio e Trega.-I. B.

23 Vier. ss. Ordoño bispo (G), Marta, Margarida,
Florencio e Pedro Damián.-*Abst.-I. B.*

24 Sáb. ss. Modesto, Serxio e Primitiva.-*Anima.-Aúno.-I. B.*

25 Dom. *III de Coresma.*-ss. Matías, Valerio monxe (G), Cesáreo, Valero e Donato.-*Anima.-I. B.*

26 Lun. ss. Leixandre, Fortunato e Víctor.-I. B.

27 Mar. ss. Baldomero e Leandro.-I. B.

28 Miér. ss. Basilio, Procopio, Rufino e Cayo -*Aúno.-I. B.*

 Mingoante pertiño das seis da tarde
Ventos racheados, nubrados, choviscas e cando
enxuga apertan as xiadas.

INXURIA SINGULAR

Rifaban a tía «Mosca» y-a tía «Gadaña».

Non me lembro ben do insulto que a pirmeira dírixiu a segunda. A conta é qu' ésta dóulle cos puños
a cara e berróulle d'este xeito:

— ¡Vouche chamar o que naide che chamoul...

— ¡Veciños, dean fé do que vai decir esta muller!,
avísou a tía «Mosca».

— ¡Vouche chamar o que naide che chamou!...

¡Muller honrada!...

J. M. P. A.

Use Polvos «Pinós» pros coellos 9

MARZAL 31 DIAS

ADICADO A SAN XOSÉ

- 1 Xov. ss. Rosendo bispo (G), Manilán abade (G) e o Santo Anxel da Garda.-I. B.
- 2 Vier. ss. Simpricio, Pablo, Lucio e Pedro de Zúñiga -Abstinencia.-I. B.
- 3 Sáb. ss. Emeterio, Celedonio e Ticiiana.-Aúno.-I. B.
- 4 Dom. IV de Coresma.-ss. Casimiro, Cayo e Lucio. Anima.-I. B.
- 5 Lun. ss Eusebio, Adrián, Teófilo e Nosa Señora de África.- I. B.
- 6 Mar. ss. Victoriano, Víctor, Cirilo e Perpetua.-I. B.
- 7 Miér. ss. Tomás de Aquino Festa dos estudantes, e Felicitas.-Aúno.-I. B.

Nova as nove menos dez da noite

 O tempo, se ven quente, da unha reviravolta de súpito (¿quén o entende?) que nos deixa xiados. Ventanias. Chovisca boa.

- 8 Xov. ss. Xohán de Dios e Fiz.-I. B.
- 9 Vier. ss. Francisca e Catalina.-Abstinencia.-I. B.
- 10 Sáb. ss. Leixandre, Melitón e Os Corenta Mártires.-Aúno -I. B.
- 11 Dom. de Pasión ou de Lázaro.-ss. Euloxio Magno, Constantino e Fermín.-I. B.
- 12 Lun. ss. Gregorio, Maximilián e Nosa Señora da Misericordia.- I. B.
- 13 Mar. ss. Leandro, Cristina i-Eufrasia.-I. B.
- 14 Miér. ss. Florentina e Matilde.-Aúno.-I. B.
- 15 Xov. ss Anxo Tutelar de Galicia, Lonxines, Raimundo, e Melitón.-I. B.

Crecente as seis menos vinte da serán

 Medra a lúa, medra a chuvia muda o vento e andamos todos revoltos.

- 16 Vier. de Dolores.-ss. Xulián, Ciriaco e Agapito.-Anima -Abstinencia.-I. B.
- 17 Sáb. ss. Xosé de Arimatea e Patricio.-Anima.-Aúno.-I. B.
- 18 Use Polvos «Pinós» pros bacoriños

- 18 Dom. de Ramos.-ss. Cirilo, Gabriel, Salvador e Braulio.-I. B.
 19 Lun. † San Xosé esposo da Santísima Virxen.-I. B.
 20 Mar. ss Martiño de Dumio bispo (G), Eufemia e Ambrosio.-I. B.
 21 Miér. ss. Benito abade e Filemón.-Aúno.-I. B.

Sol en Aries as dez e vinteseis da mañán

PRIMAVERA

- 22 Xov. Santo.-ss. Deogracias, Pablo e Basilio.-I. B.
 23 Vier. Santo.-ss. Victoriano, Fidel e Toribio.-Aúno e abstinencia.-I. B.

 Cheas as once menos dez da mañán
 Ollo a perdiz: se a escoitas, ano feliz. O mes marcea, anque non faltan nin o sol que rega nin a y-auga que queima.

- 24 Sáb. Santo ou de Gloria.-O Arcanxo San Gabriel e ss. Simón e Agapito.
 25 Dom. de Pascoa de Resurrección.-A Anunciación de Nosa Señora †-Encarnación do Señor, ss. Dimas e Quirino.-I. B.
 26 Lun. Bto. Diego Xosé de Cádiz (G), ss. Braulio e Teodosio. *Abrense as velacions*.-I. B.
 27 Mar. ss. Xohán Dámasceno, Ruperto, Lidia e Alexandre I. B.
 28 Miér. ss Xohán de Capistrano, Cástor, Doroteo e Sixto.-Anima.-I. P.
 29 Xov. ss. Pastor, Xonás †-Eustasio.-I. B.
 30 Vier. ss. Pedro Regalado, Xohán Clímaco, Víctor e Régulo.-I. B.

 Mingoante as cinco e media pasadas da mañán.- Os trebóns e temporal desfeito fan lembrar o dito; «cando trona en marzo, aparella os cubos e mais o brazo». Melloría que pode adiantar a primavera.

- 31 Sáb. ss. Amadeo, Amós, Benjamín, e Teódulo.

Use Polvos «Pinós» pras vacas

ABRIL 30 DIAS

ADICADO AS DOORES DA VIRXE

- 1 Dom. in *Albis (as Pascuillas)*.- ss. Venancio, Macario e Teodora. *Festa nacional*.-I. B.
- 2 Lun. ss. Francisco de Paula e Abundio.
- 3 Mar. ss. Engracia virxe mártir (G), Ricardo, Benigno e Ulpiano.
- 4 Miér. ss. Isidoro, Benito, Víctor e Zósimo.
- 5 Xov. Bto. Xohán de Viveiro (G), ss. Vicente Ferrer, Emilia e Irene.
- 6 Vier. ss. Celso, Celestino e Marcellino.

Nova as once menos nove da mañán
Falou ben quen dixo: se en febreiro estiveches quente, na páscoa batirás o dente, e se tiveches frío, non cho digo, non cho digo...

- 7 Sáb. ss. Epifanio, Ciriaco e Donato.
- 8 Dom. Nosa Señora a Divina Pastora, ss. Alberto, Perpetuo, Máxima e Xenaro.
- 9 Lun ss. María Cleofé, Casilda e Prócoro.
- 10 Mar. ss. Urbano abade (G), Ecequiel e Daniel
- 11 Miér ss. León, Antipas e Isaac
- 12 Xov. ss. Víctor mártir (G), Constantino e Zenón
- 13 Vier. ss. Hermenexildo, Xustino e Máximo
- 14 Sáb. Fr. Pedro González Telmo, abogado dos mariñeiros (G), ss. Tiburcio e Valeriano

Crescente a unha menos cinco do dia
DA lúa, que quixo entrar xiando, medrou mollando. Agora, tempo de cuco: mañán mollado, enxolto ó fusco e lusco.

- 15 Dom. ss. Anastasia, Basílica Victorina i Elena
- 16 Lun. ss. Toribio bispo de Astorga, Froitoso de Braga bispo e fundador (G), Engracia, Cayo e Benito Labre
- 17 Mar. ss. Aniceto, María Ana i Elena
- 18 Miér. ss. Eleuterio, Andrés e Toribio
- 19 Xov. ss. Vicente, León, Hermóxenes e Crescencio.- *Festa nacional*
- 20 Vier. Beato Alfonso de Ourense (G), Inés de Monte Pulciano, Marcellino e Víctor.

12 Use Polvos «Pinós» pros porcos

Sol en Tauro as dez menos coarto da noite

21 Sáb. ss. Anselmo, Apolonia e Alexandra

 Cheia as nove e media da noite
Unha raxeira de sol quente que arrepia as nubes
e revolve mais a tempia.

22 Dom. ss. Xerónima virxe (G), Sotero, Cayo e Angustias

23 Lun. ss. Xerardo, Xurxo, Adalberto e Clemente

24 Mar. ss. Fidel, Gregorio, Leoncio e Honorio

25 Miér. ss. Marcos, Aniano e Estebo. - *Rogacións maiores*. I. B.

26 Xov. ss. Pedro de Rates, Miguel González (G), Cleto, Marcelino e Nosa Señora da Saleta

27 Vier. ss. Anastasio, Toribio de Mogrovejo e Pedro Canisio.

28 Sáb. ss. Estebo, Prudencio, Patricio, Vidal e San Pablo de Cruz

 Mingoante as doce e coarto, mediodia
Ventiños revolteadeiros, que queren achegar as choviscas da Ascensión, que fan pan do pallón.

29 Dom. ss. Pedro de Verona, Roberto e Hugo

30 Lun. ss. Amador Sofía, Lourenzo e Catalina de Siena. - *Rogacións menores*. I. B.

CANTIGUÍNAS

Regalados caravels
que da a terra moreniña,
¡cóm' os losce entre desdénns.
a morena rapariga!

Craveliño qu'ela doume
mañanciña d' Ascensión,
cravel negro, negro cravo,
¡ay! cravoum' o corazón.

Espiñas da rosa cravan,
cravos son os caravels,
sempre frol e toda espíñas
é pra os homes a muller.

EL MARQUÉS DE FIGUEROA.

Use Polvos «Pinós» pros cabalos 13

MAYO 31 DIAS

MES DAS FRORES

- 1 Mar. Nosa Señora da Pastoriza e de Araceli, ss. Felipe, Santiago, Sexismundo e Orencio.-*Rogacións menores.*-I. B.
- 2 Mar. ss. Atanasio e Fiz.-*Festa nacional.*-*Rogacións menores.*, I. B.
- 3 Xov. † A Ascensión do Señor.- A invención da Santa Cruz e San Alexandre.-I. B.
- 4 Vier. ss. Paulino, Ciriaco, Mónica e Antonina
- 5 Sáb. ss. Pío, Máximo, Euloxio e Agustiño
- 6 Dom. ss. Xohán Ante Portam Latinam patrón dos impresores e Teodoro

Nova a unha e media pasada da noite

Ollo cas xiadas e cas treboadas do mes, que queren vir tamén agora cas mil augas de abril.

- 7 Lun. ss. Augusto, Agustiño, Domitila, Estanislao e Benedicto
- 8 Mar. Nosa Señora dos Desamparados e a Aparición de San Miguel e San Eladio
- 9 Miér. ss. Gregorio Nacienceno e Lucas
- 10 Xov. ss. Antoniño e o beato Xob.
- 11 Vier. ss. Domingo eremita (G), Florencio e Anastasio.
- 12 Sáb. ss. Domingo da Calzada, Nero e Epifanio
- 13 Dom. *Pascoa de Pentecostés ou do Espírito Santo.* Nosa Señora dos Mártires e ss. Pedro Regalado e Roberto Belarmino.-I. B.
- 14 Lun. ss. Bonifacio, Pascoal, Xusta e Xustina.-I. B.

D *Crecente as cinco e media pasadas da mañán.* - Mayo me mollou, mayo me enxugou; mayo me lava, mayo me seca; mayo me pon a cara vermella.

- 15 Mar. ss. Isidro labrador, Torcuato, Simplicio e San Xohán B de la Salle.-I. B.
- 16 Miér. ss Xohán Nepomuceno, Honorato e Ubaldo.-*Témpora.*-I. B.

14 Use Polvos «Pinós» pros pitos

- 17 Xov. ss. Pascoal Bailón e Bruno.-*Anima*.-I. B.
 18 Vier. ss. Fiz Cantalicio, Xuliña e Dióscoro.-*Témpora*.-I. B.
 19 Sáb. ss. Pedro, Celestino, Ciriaca e Prudencia.-*Témpora*.-I. B.
 20 Dom. A Santísima Trinidade.-ss. Bernardino de Sena e Anastasio.
 21 Lun. ss. María Auxiliadora dos Cristianos, Victorio e Secundino.

 Cheas as seis menos coarto da mañán
Cheas de nubes, cheas de ventos, con horas de sol e noites de medo.

Sol en Géminis as nove e coarto da noite

- 22 Mar. ss. Rita de Casia, Elena e Rufino
 23 Miér. A Aparición de Santiago Apóstol, ss. Desiderio, Basilio e Miguel.
 24 Xov. † *Sanctissimum Corpus Christi*.-ss. Torcuato (G), Susana, Robustiana e Xohán Prado
 25 Vier. ss. Xenadio bispo (G), Gregorio, Luciano e Dionisio
 26 Sáb ss. Felipe Neri e Zacarías
 27 Dom. *Infraoctava de Corpus - Ofrenda do Reino de Galicia ao Santísimo Sacramento en Lugo*.-ss. Beda, Xohán, Restituta e Xulio

 Mingoante as oito e coarto pasadas do serán
Non minga a y auga onde o vento soprou na fragua, onde non soprou o malo non é o peor.

- 28 Lun. ss. Viliulfo bispo de Tuy (G), Xusto, Eladio, Luciano, Xermán i-Emilio.
 29 Mar. ss. Teodosia, Maximino e Madanela de Pacis
 30 Miér. ss. Fernando Rey de España, Donadeo, Máximo e Monelo, monxes do Bierzo, Sta. Egeria (G), Basilio e Fiz
 31 Xov. ss. María Mediadora de Todas-as Gracias, Petronila, Crescencio e Pascasio

XUNIO 30 DIAS

MES DE SAN XOHAN

- 1 Vier. *O Sagrado Corazón de Xesús.* - Beato Pedro Vázquez e Antonio de S. Boaventura mártires (G). Nosa Señora da Luz e ss. Inigo e Fortunato
- 2 Sáb. ss. Marcelino, Pedro e Nicolás Peregrina
- 3 Dom. ss. Paula, Clotilde, Isaac e Ovidio
- 4 Lun. ss. Francisco Caracciolo, Saturnina e Quirico

 Nova as cinco menos vinte da tarde
Tamén entra con frío. Din que «mayo pardo e xunio craro, fan o labrador honrado». ¡Ogallá!

- 5 Mar. ss. Bonifacio, Doroteo, Apolonio e Sancho
- 6 Miér. ss. Gonzalo de Acebeiro abade (G), Norberto, Felipe, Amancio e Paulina
- 7 Xov. O Trunfo de San Pedro e San Roberto
- 8 Vier. ss. Medardo, Salustiano e Maximiano
- 9 Sáb. ss. Primo, Feliciano, Ricardo e Pelaxio
- 10 Dom. ss. Restituto, Ciriaca e Margarida
- 11 Lun. ss. Bernabé, Fiz, Fortunato e Delaítra
- 12 Mar. ss. Xohán de Sahagún, Nazario e Onofre

 Crecente as sete menos oito da serán
Medra a lúa e medra o mes de San Xohán con trebóns cando fai craro e néboas escurentas de chovisca ao lonxe.

- 13 Mier. ss. Antonio de Padua e Luciano
- 14 Xov. ss. Basilio Magno, Marciano e Rufino
- 15 Vier ss. Vitón, Modesto, Crescencia e Benilde
- 16 Sáb. ss. Benón, Francisco de Regis e Quirico
- 17 Dom. ss. Manoel, Ismael e Pablo
- 18 Lun. ss. Efrén, Marco, Marcelina e Paula
- 19 Mar ss. Gervasio, Protasio, Bonifacio, Ursicino e Xuliana

 Cheia as doce e media pasadas, polo medio-dia. — Melloría que pouco dura, pois pra remate, hemos ter auga e vento.

- 20 Miér. ss. Silverio, Florentino e Macario
- 16 Merque Polvos «Pinós» pras galiñas

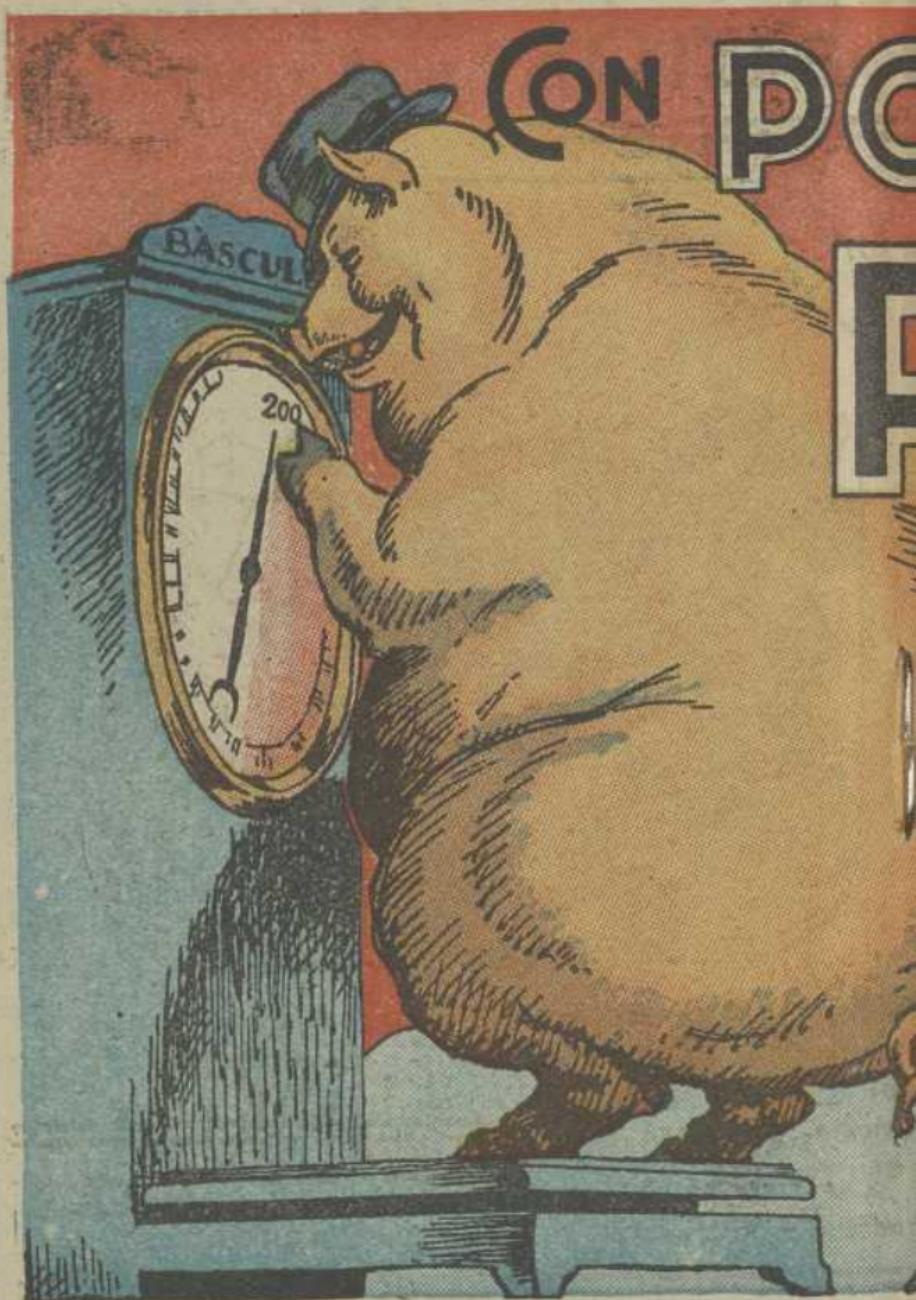
Pinós

LOS RESULTADOS
SON ADMIRABLES

» los pollitos crecen
polluelas adelantan
las gallinas están más
crevios cuándo éstos
jor precio.
ucciones para su empleo.

Caso de no hallarlos en la tienda, pi-
danse directamente a Polvos «Pinós»,
GERONA.

Baguñà Hnos. S. L. - Muntaner, 22-24 Barcelona

POLVOS PINÓS

SUS CERDOS
ALCANZARÁN
ESTE PESO

USE LOS Polvos

Con POLVOS «PINÓS
sanos y robustos. Las
dos meses la puesta. La
sanas y ponen los hí-
alcanzan me-

Los POLVOS «PINÓS» se
venden en droguerías y
similares.

Cada paquete contiene instr.

21 Xov. ss. Luis Gonzaga, Raimundo e Demetria
Sol en Cáncer as cinco e vinte e seis da mañán
V R A U

22 Vier. ss Paulino, Albano, Flavio e Niceas

23 Sáb. ss. Zenón, Fiz e Agripina

24 Dom. A Natividade de San Xohán Bautista e
ss. Xohán Tersón (G), e Fausto

25 Lun. ss. Orosia, Guillermo, Próspero e Lucía

26 Mar. Payo de Tuy mártir (G), Hermoixio bispo
(G), Xohán, Pablo e Virxinio

C Mingoante as seis e vinte pasadas da mañán
Co mingoante medran as chuvias onde o vento
non pode cas nubes.

27 Miér. Nosa Sra. do Perpetuo Socorro e S. Zoilo

28 Xov. ss. León, Arximiro, Paulo, Benigno e Irene

29 Vier. † *San Pedro e San Pablo*. - ss. Marcelo e
Sírio

30 Sáb. A Commemoración de Santiago Apóstol e
Santa Emilia

Cantiga de San Xohán

Mañanciña de San Xohán,
meniña, vaite lavar
coa auga fría d'orballo
frol d'auga do fontegal
de follas de margarida
e loureiro verdegal,
meniña, vaite lavar.

EMILIO PITA,
«Cantigas de nenos».

ADIVIÑA Redondiña, redondela;
non ten porta, nin candela.

ADIVIÑA De alto me miras comerme querías,
tú morrerás y-eu ficarei
de tí se fará onde m'eu meteréi.

do fol que se faría da sua pel.
Dixolle o centeo a cabra, falando

Merque Polvos «Pinós» pros coellos 17

XULIO 31 DIAS

MES DE SANT-IAGO

- 1 Dom. San Faxildo abade de Antealtares (G), O Precioso Sangue de Noso Señor Xesucristo, ss. Casto, Martín, Leonor e Galo
- 2 Lun. A Visitación de Nosa Señora e S. Longinos
- 3 Mar ss. León, Trifón, Xacinto, Heliodoro i Euloxio
- 4 Miér. ss. Laureano, Flavio e Teodoro

 Nova as oito menos coarto, pouco mais, da mañán. — Somella que o tempo quer vir mais fresqueiro, pro é somentes un somellar; por moito que queira ser pouco ha chover.

- 5 Xov. ss. Antonio María Zacarías, Miguel dos Santos, Zoa e Filomena
- 6 Vier. ss. Dominica, Isaías, Lucía e Rómulo
- 7 Sáb. ss. Cirilo, Metodia, Claudio, Fermín e Lourenzo de Brindis
- 8 Dom. ss. Isabel, Agapito e Procopio
- 9 Lun. ss. Cirilo, Alexandro, Anatolia e Zenón
- 10 Mar. Beato Xohán Xacobo Fernandes martir (G), ss. Xenaro e hirmans mártires. Cristobo, Amalia, Segunda e Rufina
- 11 Miér. ss. Dictino bispo (G), Pío I, Abundio e Sabino
- 12 Xov. ss. Xohán Gualberto, Fiz e Marciana
- 13 *Crecente pertiño das cinco da mañán*
Revólvese o tempo unha miguiña: quéixase a xente do calor que abafa; treboada solta.
- 14 Vier. ss. Anacleto, Uxio, Xoel i Esdras
- 15 Sáb. ss. Estebo abade (G), Boaventura, Xenaro, Xusto e Marcelino
- 16 Dom ss. Enrique, Camilo e Antíoco
- 17 Lun. Nosa Señora do Carmo e San Fausto
- 18 Mar. ss. Aleixo Marcelino, León, Xacinto e Xenerosa
- 18 Miér. ss. Camilo, Mariña de Argasantas virxe e mártir (G), Sinforosa, Emiliano e Federico. — *Festa nacional.*
- 18 Use Polvos «Pinós» pros bacoriños

 Cheas as sete e coarto pasadas da serán
Bon tempo seco e craro; vento do norte e do
nordés; unha voltiña treizoeira.

- 19 Xov ss. Vicente de Paúl, Arsenia e Xusta
20 Vier. ss. Elías, Librada, Xerome, Emílio e Se-
vera.
21 Sáb. O Trunfo da Santa Cruz e ss. Práxedes, Fe-
liciano e Xulia
22 Dom. ss. María Madanela, Teófilo e Cirilo
23 Lun. ss. Apolinar, Brixida, Bernardo e Liborio

Sol en Leo as catro e vinteún da tarde

CANÍCULA

- 24 Mar. ss. Cristina, Fraucisco Solano e Víctor
25 Miér. † O APOSTOL SANT-IAGO O MAIOR, PADROEI-
RO DA PATRIA.-ss. Cristóbal e Cucufate

 Mingoante pra dar as sete da serán
A chuvia mollou os bagos que xa pintan por
Sant-Iago. E o cañado de sempre; ogallá non nos
faga perder soio cañados e moyos, que poden faltar-
nos bocois.

- 26 Xov. ss. Ana nai de Nosa Señora e Tudela
27 Vier ss. Pantaleón, Xuliana e Semproniana
28 Sáb. ss. Víctor, Nazario, Celso e Eladio
29 Dom. ss. Mirta, Serafina, Beatriz, Fiz e Próspero
30 Lun. ss. Abdón, Senén, Teodomiro e Rufino
31 Mar. ss. Inácio de Loyola e Pablo

DITOS D'OS VELLOS

De besta, a mular, e de home, o de pouco falar.
Fillo és, pai serás, como fixeres así o terás.
Gastar e non ter, non sei cómo poda ser.
Lareira como sea, pero ao fin tela.
O que a todo di que sí ou é parbo eu o coida
de min.
Tres anos de can novo, tres anos de bon can, tres
anos de can vello, tres anos de mal can.
Val mais pequeno agudo, que grande e burro.

Use Polvos «Pinós» pras vacas

AGOSTO 31 DIAS

MES DE SANTA MARIA

- 1 Miér. ss. Pedro Advíncula, Fiz e Nemesio. - *Xubileu da Porciúncula*.-I. P.
- 2 Xov. ss. Alfonso María de Ligorio, Máximo e Nosa Señora dos Anxos

Nova as dez e media da noite

A lúa do mes da Nosa Señora pon bó rostro, e trae días quentes, polo menos deica San Bartalo meu.

- 3 Vier. A Invención de San Estebo e San Eufronio
- 4 Sáb. ss. Domingo de Guzmán, Perpetua i-Eutelio
- 5 Dom. Nosa Señora das Neves e San Emigdio
- 6 Lun. A Transfiguración do Señor e ss. Xusto e Pastor
- 7 Mar. ss. Mamede, Caetano, Alberto, Donato e Sicilia
- 8 Miér. Beato Roxeiro de Meira (G), ss. Ciriaco, Emiliano e Mariano
- 9 Xov. Beata Urraca Sarmento abadesa (G), santos Xohán B. Vianney Cura de Ars, Román, Marciano e Cleto
- 10 Vier. ss Lourenzo abogado contra os incendios e Paula

Crescente perto das doce e media, polo mediodía.—Anque din que tras da Pelengrina, inverno encima, o tempo non ven invernizo como a xente pode coidar.

- 11 Sáb. ss. Tiburcio, Filomena e Susana
- 12 Dom. Nosa Señora da Pelengrina. Patrona de Pontevedra, e ss. Eusebio, Hilaria e Felicísima
- 13 Lun. ss. Clara, Casiano Hipólita, Aurora i-Elena
- 14 Mar. ss. Nuño Alvarez coengo (G), Eusebio, Anastasia e Demetrio.-*Atúno e abst.*
- 15 Miér. † *A Asunción, Nosa Sra. de Todo o Mundo, Nosa Señora áos Ollos Grandes Patrona de Lugo.*-ss. Payo bispo (G) e Tarsicio
- 16 Xov. ss. Roque, Xacinto e Xaquín pai de Nosa Señora
- 20 Use Polvos «Pinós» pros porcos

17 Vier. ss. Godina abadesa i-Eufemia Virxe e mártir (G), Paulo, Xuliana, Librado y Anastasia

 Cheas as catro menos dez da noite
Si os ventos fortes siguen xirando non durarán
moito estes díñas de vran. Din que o «trebón de
agosto mellora o mosto».

18 Sáb. ss. Leonardo, Clara i-Elena

19 Dom. ss. Mariano, Luis, Maxín e Xohán Eudes

20 Lun. ss. Bernardo, Samuel e Severo

21 Mar. ss. Fidel, Ciriaca e Xohana Francisca de Fremiot

22 Miér. *O Purísimo Corazón de María* -ss. Fabriano e Timoteo

23 Xov. ss. Felipe, Benicio e Valeriano

Sol en Virgo as once e coarto da noite

24 Vier. ss. Bartalomeu i-Aurea

 Mingoante as dez e vinte da mañan
Chuviscas a poucos con mañas cubertas, ventos
froxos que algo queren despexar. Falan que neste día
anda o demo solto y-anque o tempo non é d'él, agos-
to levará a culpa si é que setembro non ten froito.

25 Sáb. ss. Luis Rey de Francia, Xenxo, María Micaela e Patricia

26 Dom. ss. Ceferino, Segundo e Vítores

27 Lun. ss. Victorio bispo e mártir (G), Rufo e Xosé de Calasanz

28 Mar. ss. Agustín, Bibiano, Payo e Moisés

29 Miér. A Degollación de San Xohán Bautista

30 Xov. ss. Ero de Armenteira abade (G), Rosa de Limo, Celedonio i-Emeterio

31 Vier. ss. Osorio Gutiérrez o Conde Santo de Lorenzana (G), Ramón Nonnato e Nosa Señora do Bó Viaxe

---

ADIVIÑA   Outos pazos, lindas ventáns,
                  ábreñse e féchanse, ninguén vive alá.
                  'sollo so

Use Polvos «Pinós» pros cabalos   21

SETEMBRO 30 DIAS

ADICADO A SAN MIGUEL

- 1 Sáb. ss. Xil^o de Cayaso abade (G) e Lupo

 *Nova a unha menos vinte da tarde
Ecrise de Sol das once a unha e media da tarde*
Antre o ecrise y-o demais, o tempo anda ben revolvedeiro ¡Si viñera unha boa chuvia manseliña!

- 2 Dom. ss. Antolín, Estebo e Máxima

- 3 Lun. ss. Columbiano, Ladislao e Serapia

- 4 Mar. San Adrián eremita (G), Nosa Señora da Consolación e ss. Cándida e Rosa

- 5 Miér. ss. Lourenzo, Xustinián, Rómulo e Obdulia

- 6 Xov. ss. Eutelio, Uxfo e Petronio

- 7 Vier. ss. Vicencio abade (G), Clodoaldo, Anastasio e Nosa Señora dos Reises

- 8 Sáb. A Natividade de Nosa Señora e ss. Adrián e Adela

 Crecente as seis e coarto pasadas da tarde
Aséntase mais o tempo pra ben ou pra mal; que aquela rega que quer vir veña ben pra todos.

- 9 Dom. ss. María da Cabeza, Serxio e Gorgonio

- 10 Lun ss. Pedro de Mezonzo bispo autor da Salve (G), Nicolás de Tolentino e Pulqueria

- 11 Mar. Nosa Señora das Viñas e ss. Proto e Xacinto

- 12 Miér. O Santísimo Nome de María e San Leoncio

- 13 Xov. ss. Samuel bispo de Iria (G), Felipe, Euloxio e Maudilón

- 14 Vier. A Exaltación da Santa Cruz e San Víctor.
Día da Escola Cristiana.

- 15 Sáb. Os Doores Groriosos de Nosa Señora e ss. Nicomedes, Valeriano e Porfirio

 Cheia perto das doce e media, pol-o mediodía.
Setembro vay andando e comendo, queimando montes e secando fontes, anque o vento do Sul quixerá enchelas.

- 16 Dom. ss. Cornelio, Cipriano i-Eufemia

- 22 Use Polvos «Pinós» pras galiñas

- 17 Lun. As Chagas de San Francisco e San Pedro Arbués
 18 Mar. ss. Tomás de Villanueva, Xosé de Curpetino e Sofía
 19 Miér. A Aparición da Virxe da Saleta, ss. Xenaro bispo e compañeiros mártires e María de Cervellón. *Témpora*.-I. B.
 20 Xov. ss. Eustaquio, Agápito e Cándida
 21 Vier. ss. Mateo, Isacio e Pánfilo - *Témpora*.-I. B.
 22 Sáb. ss. Tomás de Villanueva, Mauricio, Lourenzo e Xonás.- *Témpora*.-I. B
 23 Dom. ss. Lino, Fausto e Trega

Sol en Libra as oito e media da noite

OUTONO

 Mingoante perto das catro e coarto da noite
 Volve a querer chover, e onde chove acóllese ben
 a y-auga, anque veña en mala compañía. O mes quer-
 se despedir chorando, se o vento do norte o deixa,
 que está moy rexo.

- 24 Lun. Nosa Señora das Mercedes e ss. Xerardo e Dalmacio
 25 Mar. ss. Lope e Fermín
 26 Miér. ss. Amancio, Cipriano e Xustina
 27 Xov. ss. Cosme, Damián, Adolfo e Florentino
 28 Vier. Os Santos Bispos de Iria (G), e ss. Wences-
     lao e Máximo
 29 Sáb. San Miguel Arcanxo
 30 Dom. ss. Xerome, Gregorio e Sofía.

Agora é noite crara.	Cincado pol o vento
Lentura de vrán;	cabecea o centeo
fuxiu a primadeira	e durmen as estrelas
e pasóu o San Xohán.	debruzadas no ceo...

I-escóitase o alalá
 d' un carro cantareiro.
 (Vai o orfeón de grillos
 barallando no eixo).

ANGEL SEVILLANO
 («O muíño Albeiro»)

Use Polvos «Pinós» pros pitos

23

OUTONO 31 DIAS

ADICADO AO SANTO ANXO

1 Lun. ss. Xervasio (G), o Santo Anxo Custodio e San Remixio. -*Festa Nacional do Caudillo*

 Nova perto das duas da noite
A nova non quer amostrarre de escomenzo con bó rostro. Monición de ventanías e treboidas. Deus as leve onde non fagan mal.

2 Mar. Os Anxos da Garda e ss. Saturio i-Eutelio

3 Mier. Beato Vela eremita (G), as. Dionisio, Fausto, Cándido, Xerardo e Teresíña do Neno Xesús

4 Xov. ss. Francisco de Asís, Cayo e Aurea.

5 Vier. ss. Froilán bispo Patrón de Lugo (G), Victorino e Plácido

6 Sáb. ss. Sabina, Primo, Feliciano e Bruno

7 Dom. Nosa Sra. do Rosario e ss. Serxio e Marcos

8 Lun. ss. Demetrio, Pavo, Néstor e Bríxida

 Creciente ao cair da media noite
Medra o bó e medra o malo. Non esquenzas que chantar en outono é levar un ano de abono.

9 Mar. Nosa Señora da Cinta, ss. Dionisio Aeropagita e Xohán Leonardi

10 Miér. ss. Francisco de Borja, Florencio e Paulino

11 Xov. A Maternidá de Nosa Señora, ss. Nicasio, Xermán e Fermín

12 Vier. Nosa Señora do Pilar e do Remedio. -*Festa oficial da Raza. (Conmemoración do descubrimiento de América)*

13 Sáb. ss. Pedro bispo (G), Eduardo, Marcial e Venancio. A Aparición da Virxe de Fátima

14 Dom. ss. Calixto, Evaristo e Bernardo

15 Lun. ss. Teresa de Xesús, Bruno e Fortunato

 Cheia perto da unha menos dez da noite
Días limpos e quentes que o vento quer revirar con bagullas.

16 Mar. ss. Fiorentino, Ambrosio i-Eduviges

24 Use Polvos «Pinós» pras galinhas

17 Miér. ss. Mariano, Mamerta, Víctor e Margarida
    María de Alacoque

18 Xov. ss. Lucas, Xulián e Trifona

19 Vier. ss. Pedro Alcántara e Rosina

20 Sáb. ss. Caprasio, Xohán Cancio e Irene

21 Dom ss. Hilarión, Astorio e Arturo

22 Lun. ss. María Salomé e Cerdula

 Mingoante a cinco mirutos pra a media noite
Auga e vento que dispoñen as enchentes de San Simón, que han de ser soadas de ben lonxe.

23 Mar. ss. Servando, Pedro Pascual, Xermán e o
    Beato A. María Claret

Sol en Escorpio despóis das oito e media da noite

24 Miér. ss. Rafael Arcanxo, Fortunato, Martiño e
    Beata Paula de Frassinetti

25 Xov. ss. Frutcs, Crisanto e Daría

26 Vier. ss. Evaristo, Luciano, Florencia e Marciano

27 Sáb. ss. Vicente, Sabina, Cristeta e Catalina

28 Dom. *Festividade de Cristo Rey.-ss. Simón e*
    Xudas Tadeo

29 Lun. ss. Narciso, Xeroma I-Eusebio.-*Conmemoração dos Caídos*

30 Mart. ss. Cenobia, Clodio, Amparo e Alonso Ro-
    dríguez

 Nova as duas menos seis minutos da noite
Anque a lúa entre en outono e veña con forza de
auga, poucas son as malas fadas e inda pode adian-
tarse o San Martiño.

31 Miér. ss. Urbano, Quintín e Narciso

¿LUGUESAS?

¡Luguesas deben de ser!:
onde elas lavan a cara
calquera pode beber.

NORIEGA VARELA.

«Do Ermo».

Use Polvos «Pinós» pros coellos   25

NOVEMBRO 30 DIAS

MES DE SANTOS E DE DIFUNTOS

- 1 Xov. † A Festa de Todolos Santos.- ss. Benigno, Cesáreo e María.- I. B.
- 2 Vier. A Conmemoración dos Difuntos e S. Xusto
- 3 Sáb. Os Mártires de Zaragoza e ss. Valentín, Hilario, Malaquías e Teófilo
- 4 Dom. ss. Carlos Borromeo e Domingo
- 5 Lun. ss. Zacarías, Eusebio, Flz e Isabel
- 6 Mar. ss. Leonardo e Severo

 Crecente as sete menos dez da mañán
Mañáns molladas, seráns enxoitas; tempo ben temperado. Brétemas. Neves cediñas. Diol-as traya. Tede coidado co andacío da xente e do gado.

- 7 Miér. ss. Herculano, Amaranto, Ernesto e Florencio
- 8 Xov. San Alvito bispo (G), o Patrocinio de Nosa Señora e ss. Severiano, Severo e Victorino
- 9 Vier. ss. Teodoro, Orestes e Agripina
- 10 Sáb. Nosa Señora da Almudena e ss. Aniano, Demetrio e Andrés.
- 11 Dom. ss. Martiño ob., Bartolomeu e Toribio
- 12 Lun. ss. Martiño p., Millán, Diego Xosé Beato de Cádiz (G)
- 13 Mar. ss. Estanislao, Uxfo III, Homobono, Rufo e Diego de Alcalá

 Cheia pertiño das catro da tarde
Dende San Martiño melloría certa, que a chovisca soave non desminte. Ollo cas primeiras xiadas.

- 14 Miér. ss. Trahamunda de Poyo abogosa dos emigrantes (G), Serapio, Lourenzo e Venerando
- 15 Xov. ss. Alberto Magno, Uxío I, Lepoldo, Leonicio e Abdón
- 16 Vier. ss. Rufino, Marcos, Valero, Edmundo e Xertrudis
- 17 Sáb. ss. Gregorio Acisclo e Victorio
- 18 Dom. ss. Teodoro, Román, Máximo e Odón
- 19 Lun. ss. Isabel viuda, Ponciano e Crispín

26 Use Polvos «Pinós» pros terneiros

- 20 Mar. ss. Félix de Valois, Simplicio e Agapito. —
Dia de José Antonio
21 Miér. A Presentación de Nosa Señora, ss. Estebo,
Honorio e Rufo

C Mingoante as oito dadas da serán
«Pra San Cremente ergue a man da semente»; xa
a y-auga e aquela ventanía que non se aturaba fixe-
roncha deixar ben cedo.

- 22 Xov. Beato Xohán de Pontevedra (G), ss. Cecilia, Columbiano e Mario

Sol en Sagitario perto das tres da mañán

- 23 Vier. ss. Clemente, Felicitas e Lucrecia
24 Sáb. ss. Gonzalo bispo de Mondoñedo (G), Juan
de la Cruz, Crisógeno e Flora
25 Dom. ss. Catalina, Moisés e Gonzaio
26 Lun. Os Santos Mártires de Córdoba, ss. Silves-
tre e Pedro
27 Mar. A Medalla Milagrosa, ss. Virxilio, Facundo
e Primitivo
28 Miér. ss. Gregorio III, Estebo e Valeriano
29 Xov. ss. Iluminada e Saturnino
Nova co día novo, a unha da noite
Se por Santos houbo neve no alto, agora por
S. Andrés teremos neve no pé, e chuvia antremedias.
30 Vier. ss. Andrés, Constancia e Xustina

NIÑO DESFEITO

Cheguéi, botéi pol-a porta
e metinme no portal.

toméi a escalaera arriba
facendo as táboas rinciar...
Entréi no sobrado... Naide
parecéu a me tornar.

Baixéi dempois a cucíña,
subín hastra á tella-ván...

Cheiro de casa valdeira   asustado d'aqué'l ván
por toda ela e non mais.   iba contra mí dicindo:
E cando sahín a calle   así a miña y-alma está.

J. BARCIA CABALLERO,

Use Polvos «Pinós» pras vacas

DECEMBRO 31 DIAS

MES DE NADAL

- 1 Sáb. ss. Eloy, Natalia e Cándida.- *Péchanse as velacóns*
- 2 Dom. I de Advento.- ss. Bibiana, Elisa e Aureliana.-I. P.
- 3 Lun. ss. Francisco Xavier e Claudio
- 4 Mar. ss. Pedro Crisólogo, Osmundo, Cleto e Bárbara
- 5 Miér. ss. Sabas, Agripina e Dalmacio

 Crecente as catro e vinte da tarde
Medra a lúa, con días calmos que ventan chuvísca temosa e fresca. A poucos, revoltaránse o tempo y-o vento.

- 6 Xov. ss. Fernando abade de Antealtares (G), Nicolás de Bari i-Emiliano
- 7 Vier. ss. Ambrosio, Policarpo e Urbán
- 8 Sáb. † A Purísima Concepción de Nosa Señora.-ss. Macario i-Esther
- 9 Dom. II de Advento.- ss. Restituto, Cipriano e Locaya.-I. P.
- 10 Lun. San Florencio abade (G), Nosa Señora de Loreto, ss. Eulalia i-Hermóxenes
- 11 Mar. ss. Dámaso papa (G), Sabino e Daniel
- 12 Miér. Nosa Señora de Guadalupe e S. Constancio
- 13 Xov. ss. Lucía, Uxío e Orestes

 Cheia as tres e media da noite
A cheia ven con ceo craro e raxeiras doces; noltes de friaxe que medra e chegará a aterecer. Neve e xiada.

- 14 Vier. ss. Nicasio, Xusto, Pompeyo i-Espíritidón
- 15 Sáb. ss. Eusebio, Valeriano, Máximo e Fortunato
- 16 Dom. III de Advento.- ss. Uxío, Valentín e Delaira -I. P.
- 17 Lun. ss. Francisco de Sena, Lázaro e Olimpia
- 18 Mar. Nosa Señora da O antiga Patrona de Pontevedra
- 19 Miér. ss. Nemesio e Timoteo.- *Témpora*.-I. B.
- 20 Xov. ss. Téofilo, Xulio e Domingo de Silos
- 28 Use Polvos «Pinós» pros porcos

- 21 Vier. ss. Ilduara nai de San Rosendo e Adosinda abadesa (G), Tomás e Anastasio.- *Témpora.*-
Aúno e abstinenzia.-I. B.

 Mingoante as duas e media dadas da noite
Quixera vir un Nadal mollado pra un Xaneiro ben nevado; o ventiño nordés quer revirar o tempo.

- 22 Sáb ss. Demetrio, Zenón i-Elena.- *Témpora.*-
Aúno.-I. B.

Sol en Capricornio as catro da tarde

INVERNO

- 23 Dom, IV de Advento.- ss. Victoria, Nicolás, Sér-vulo e Vintila.-I. P.

- 24 Lun Noiteboa.- ss. Gregorio, Eutimio e Luciano.

- 25 Mar. † A Natividade de Noso Señor Xesucristo.
Santa Anastasia -I. B.

- 26 Miér. ss. Estebo e Mariano.- *Abrense as vela-cions.* I. B.

- 27 Xov. ss. Xohan Apóstol, Nicereta e Teodoro.-I.B.

- 28 Vier. Os Santos Inocentes, Agape e Teófila de Cantorbery.-I. B.

 Nova perto da media noite, as menos coarto
A lúa quer chegar con ventiños lxeiros; friaxe pouquiña e unhas bagullas pol-o ano que se vai; poucos as deitarán co tempo. Que o novo sexa mellor si é que pode.

- 29 Sáb. Beato Vidal abade (G), ss. David e Tomás.

- 30 Dom, A Traslación de Sant-Iago e San Sabino.

- 31 Lun. ss. Franquila abade de Rivas do Sil (G), Silvestre, Columbio e Paulina

Fresca rosa a Señora de Belén

¿De Belén?... ¡Miña Xoinal!
alo en Noite ben sonada
xente ruín com' a tiña
coidando que era p:obiña
non lle quixo dar pousada.

Use Polvos «Pinós» pros cabalos

¡N'agarímaran señores!,
mais xa que oscuros pastores
correron pr' a espalecer,
gozosa, c' os moradores
d'os agros se quere ver.

Lembrándose da vaquiña
que abafou ó Salvador,
santifica alba ermidaña
ora na verde terriña
de Nicomedes Pastor.

¡Rosada, Garrida Aurora!
y-alí está pra ben secar
lagrimiñas de quien chora...

E cando ás maus d'o Filliño
vai pousarse un paxariño,
asegura a Tradición
que lle leva no biquiño,
fresca rosa: unha oración.

ANTONIO NORIEGA VARELA.
«D'o Ermo».

TREBOADAS

¿Canto vai que non acertades cantas treboadas
houbo e cantos días caeu saravia en Galicia nun
ano? En Galicia trona pouco. Pra cento dezaseis
tormentas que ten de colleita Albacete, as trinta e
tres que teñen a Cruña e Pontevedra son pouca
cousa; Lugo ten inda menos, vintecatro, e Ourense
houbo un ano, en 1946, que non tivo mais que nove.
Na saravia fumos inda melioriños; dezaseis días
Pontevedra, quince a Cruña, trece Lugo e... catro
Ourense. Pero chegaron ¡Se foran mais de sesenta
díaz delas como os houbo por esas terras adiantel
E pensar que un deses pedriscos pequenos dos que
nin falan os papeles, pode levarse, así como así,
por diante un millón de pesos.

30 Use Polvos «Pinós» pros pitos

A MODA

O pequeno mais vello de Bouso do Val, foi un dia a feira ca sua nai; e como ali había muitas couzas que ver, quedóuse mirando pra unhas e pra outras sin darse conta. Un e outro cando repararon viñeron que se alcontraban sin a compañía.

Topou n'este auto con Digna da Gabia, que se entretiña ouservando o precio dos ovos e preguntoelle:

— ¿Viche por ahí ó meu pequeno?

— Ay non, nena, non.

— ¡Ay María Santísima! ¡é perdinol! Chegamos xuntos á feira e comprei uns visos ás pícaras e uns calzóns pra Ramón, dou a volta e miro pro xa non o vexo. ¡Dios mio!, ben sei que o colleu unha condanada d'unha bazaleta ¡deu o demo tantas!

— Non o colleu, non, nena, si Díos quer, díxolle Digna.

— Muller, anda cando min a versi o encontramos.

Por muito que andiveron enriba e abaxo non deron con él Pro aló cando era hora de sair os coches apareceu mais ledo que un gato con tripas.

Logo sóupose que pasaba Xan do Val pol-a empedrada e sintiu chorar o pequeno cerca da fonte, mirou pra él e así que o víu, dixo:

— ¡Ou, vaites se non é Joseíño de Bouso!

Xan, que delira sempre cos pequenos do seu pueblu, levu aloumiñando n'él:

— Cala a boquiña, Joseín, de tú qué tes, hom?

— Perdín a miña nai.

— Pois non te asustes, nenín Vente, que eu vou comer á casa de Cadórniña e tú has d'ir candamín; pro outra vez que te encontres en sitio de tanta xente, pra que non perdas a tua nai, agarra ben pol-a saya.

— Pro por ali non pudo.

— ¿E por qué, hom?

O pequeno, inda sollelando, contestóu:

— Por... per... que... que... ¡tennas tan altas!

TUNALLÓN.

Use Polvos «Pinós» pras galiñas

31

- Incio*.-O 22
Láncara.-O 24; 16 Cedrón; 2 e 17 Prebla; 11 Río (Esfarrapa)
Lorenzana.-O 9, 19 e 28 e mercados os domingos
Lugo.-O 4, 5 e 6 de Outono (anual), primeiro e penúltimo viernes, o 12 e mercados o martes e viernes; penúltimo día de cada mes Nadela
Meira.-O segundo e cuarto domingo
Mondoñedo.-O 17, 18 e 19 de Outono (anual); primeiro e terceiro xoves de cada mes, e mercados os xoves e domingos. Quendas o 2 de mayo (anual)
Monterroso.-O 1.º y o 15 e mercados os miércoles; 1.º de novembro anual
Monforte.-O 6 e 24, mercado os miércoles; 5 Fiolleda
Muras.-O primeiro sábado; primeiro e segundo domingo Viveiró; terceiro domingo Balsa
Neira de Jusá.-1.º e 18 Baralla; 7 Sobrado
Navia de Suarna. Segundo domingo e derradeiro viernes; 23 de Febreiro e 29 de Setembro (anuales)
Puebla; terceiro domingo Silvouta; cuarto domingo Paradela; primeiro domingo, Rao
Nogueira de Muñiz.-O segundo domingo
Os Nogales.-O segundo domingo, Doncos
Orol.-O primeiro domingo, Miñotos
Palas de Rey.-O 7 y o 19 e mercado os sábados
Pantón.-O 1.º e 15 Ferreira; 18 Santa María
Páramo.-O 10
Pastoriza. Cada quince días en domingo alterno
Bretoña; o segundo e cuarto sábado Relgosa
Piedrafita.-O 5 e 21 e o 8 de Setembro (anual)
Pol.-O 1.º e 15 Rioxuén; 7 e 21 Mosteiro
Puebla del Brollón.-11 e 25; 29 Xunio (anual);
2 Estación
Puertomarín.-Mercado os domingos
Quiroga.-O 10 e 27
Rábade.-O 2 e o 22 e mercado os xoves
Ribadeo.-Todos os miércoles e o 7 de Setembro
Riotorto.-Mercados os sábados; 14 e 26 de cada dous meses Moxueira

Rivas do Sil. O 16

Samos.-O 15, 17 Ponte do Lózara; 4 Castroncán

Sarria.-O 6 e o 20 San Lázaro (anual) e mercados os domingos

Saviñao.-O 8 Escairón; 26 Currelos

Sober. O 18 e 8

Taboada.-O 20 e mercados os sábados.

Trabada -O primeiro domingo; 25 de Abril Cadeira (anual); 30 de Mayo, San Fernando (anual)

Trasparga -O 28 e o domingo entre o 9 e o 15 Parga; 23 Santa Cruz de Perga; 7 Villares: o último domingo Guitiriz e mercado os miércoles

Triacastela.-O 12 e 28

Valle d'Ouro.-O miércoles siguiente ao terceiro domingo e mercado os sábados

Villameá.-Cada quince días en domingo que non coincide ca de Meira, e mercados todos os domingos

Viveiro -O primeiro e terceiro domingo e mercados os xoves, sábados e domingos: o segundo domingo Galdo; luns de Pascua, Cobas (anual)

Villalba.-O primeiro domingo e martes siguientes ao terceiro, e mercado os martes e sábados; último domingo Arbol e mercados os viernes

Xove.-Rígueira e Xove o cuarto domingo

Feiras anuales de Galicia

Xaneiro; 7, Portes, 8, Navallos.-*Febreiro;* 3, Portomarín.-*Marzo;* Domingo de Lázaro, Sarria.-*Abril;*

6, Noya; luns de Cuasimodo, Tuy; luns de Pascua, Cobas en Viveiro.-*Mayo;* Día da Ascensión Santiago; 30 Balboa, Ribadeo; Pascua de Pentecostés, Padrión; 1, Ourense; 29, Somiedo e Brolión en Quiroga.-*Xulio;* 2 Cruña; 25, Santiago.-*Agosto;*

Pola Pelengrina, Pontevedra; 10, San Bartolomé en Penas Agudas, Viveiro.-*Setembro;* 8 Fonsagrada,

3 días; terceiro domingo, Becerreá; 8 Piedrafita d'o Cebreiro.-*Octubre;* 5, Lugo, 3 días; 14, Villalba; 18, Mondoñedo, 3 días; 20, Lindón; terceiro domingo, Becerreá.-*Novembro;* 1, Monterroso e Pontevedra.

Ponte Novo, xoves da Ascensión e o último domingo de Outono

Cos POLVOS DÍNOS
damos mais leite e mellor

